

„Istarska Riječ“

izdat svakog četvrtka uveče.
Svakog drugog četvrtka donaša
literarni prilog „Mladi Istranin“.
Preplata za izuzemno iznenađujuća
15 - lira na godinu, a za
izuzemno 25 - lira. Ured-
stvo i uprava listi: Trst
(Trieste) Via S. Francesco
Assisi 201. Telefon: 11-57

ISTARSKA RIJEČ

Vjesnik za znanu, gospodarstvo i politiku Istarskog naroda.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvarit“. — Narodna poslovica.

Oglaši stope 4 kuna
za svaki centimetr raste
stope jednoga stupca. Za visko
kratku vremensku dobu se može
postići prava pogodba. Plat
se u imenju u Trstu. Dopis
se daju uredništvo, a novac
pravi Nebrankran, sa pismom
ne primaju, a nukopisi se ne
vradaju ni u kojem slučaju.

Zapljeni „Istarske Riječi“

Posljednji broj „Istarske Riječi“ bio je zaplijenjen. O toj zaplijeni dobili smo pismeni dekret, koji glasi:

KR. PREFEKUTA TRŠČANSKE POKRAJINE

Broj 082 — 5689.
PREFEKT TRŠČANSKE POKRAJINE

vidiši hrvatski tjednik „Istarsku Riječ“ br. 22 od 3. juna 1926.;

težiši obzir, da članak pod naslovom „Svaki dan na manje...“ sadržaje netočne i tendenciozne bilješke, koje su kadre da uzburne duhove uz pogibao da javni red;

vidiši postojeće naredbe o štampi i čl. 3. općinskog i pokrajinskog zakona od 4. februara 1915;

nareduje:

da se zaplijeni „Istarska Riječ“ br. 22 od 3. juna 1926.

Izvršenje ovog dekreta povjereno je kr. kvesturi u Trstu.

U Trstu, 3. junija 1926.

Pečat.

(potpis nečitljiv).

Pokvarena inteligencija

Kao što je bilo za vrijeme Krista, tako je i danas. Najviše se traži lažljive i lupeži. Bez takovih ne bi mogao da postoji jedan maleni broj danasne pokvarene, lažne inteligencije. Ima više takovih pojedinaca, koji žive od laži, a na lednjima velike mase naroda, iskorisnicući je neosjetno!

Kad god se je pojavio veliki duh, koji je ljubio čovjeka i ljudstvo uopće, duh, koji je radio na obnovi i preporuci na rodnom, tada bi se pojavila takva inteligencija, koja bi se našla na postu, da sprječi umove i velike duhove na radu, za preporod narodni i obnovu ljudstva.

Takova je inteligencija narod varala i obnavljala i tražila kriva svjedočanstva, da bi lakše živilja na račun mnogih ljudi i cijelog naroda, kojeg je što više zaglupljivala, kao da svi ljudi nemaju ista prava. Ona je to činila i s toga, što nije imala sreća za čovjeka, brata svoga. Dakle sama ta inteligencija nije bila uzgojena u duhu čovječjem. Takova inteligencija raspela je i pribila Krista na križ, jer je on propovijedao pravdu, istinu, ljubav. To ondašnjoj inteligenciji nije islo u volju.

Bojeći se za svoje laži, ona je znala, da se i Kristu dopusti živjeti, propovijediti i narod učiti dobroti i ljubavi,

prestaje važnost njenih varanja, obmanjivanja i iskorisćivanja naroda. Pokvarena je inteligencija i onda značala, da će izgubiti slavu, koju nije zaslužila.

„Oče, oprosti im, jer ne znaju što želite!“ bile su posljednje riječi Kristova, jer je u stvari znao, da nije narod kriv, da je obmanjuvan krvnjom inteligenциje.

Narod je padao redovno u zamke pokvarene inteligencije, jer je bio neuk, da bi mogao razlikovati, što je istina, a što laž. Zato je narod vjeroval po pokvarenoj inteligenciji. Inteligencija je propovijedala, kako dolazi zlo od ovačkih spasioca narodnih, ubjedila u svoje laži raznim običanjima, tako da je narod svoje prave izbavitele vješao, palio na lomači, pribijao na križ i pogonio.

Takova inteligencije ima i danas, iako je u neznatom broju. Takva inteligencija i danas huška narod protiv njegovih dobrotnih i pravil dobročinih lažnih spjetaka. Šta više: ona i danas iskoristiće narodno neznanje i neprosječnost, zeljeći, da ovaj i dalje ostane u miraku neznanja.

Zato moramo da okrenemo takovoj inteligenciji ledja i da idemo sami i isključivo za onim nesrećnim i požrtvovanim ljudima, koji će se boriti jedino zdravim razumom i u potrudjivanju stanju basao po ovoj kori zemaljskoj. Onda je njegov jal ujedno zubima, danas ujeda jezikom. Onda je grizao u hrošću drugoga, danas grize sam sebe. Onda je otrovom

izvrgao druge, danas

guta svoju vlastitu žuč.

Vidio sam ljudi, kojima je jal izobilje lice, stvorenno na sliku i prijliku... ne znam čiju. Jal može da predje

u pravu pravcatu duševnu bolest. Zavist je žute, t. j. zavidan čovjek požuti.

Za takove nas narod veli, da su zmije; ili to je ujede, umrjet čes.

Jalan čovjek je kuvakica. Kuvakica zato, što se grize zbog tudićega uspijeha, a svoje nemoci. Nezadovoljni su sa

svojim sobom, htio bi i drugomu otrovati

radost života. Zaboravljiva na onu:

svakog naroda ostalo je dobre srčke, ostalo je još neiskvarenih

redova. Čestitost i poštovanje, smisao za

pravdu i ljubav klje u onima, kojima

ne evitaju ruke. Dobro i značajno pokoljene prijestrog sejka i radnika sva-

ki struke ulit će današnja otrova

no ozračje nov duh i nov život. Počet

će da se liječe društvene bolesti, a

čovječanstvo će krenuti na pravu stazu

života i napraketa i duševnog opreme-

ni količinom mozga u glavi. Ima boga-

tijih i siromašnijih i duhom i tijetom

Naš poznati stari jal

Što je to jal? Jal je zavist, nenavladnost, zloba (invidic).

Grijesni prastari jal — to je nasa poznata osobina. Ne može se reći, da ga nema i u drugim narodima, ali on je u tolikoj mjeri naš, da se govori kao o poznatoj stvari o tom — hrvatskom jal. Jal dospijeva svuda. Podmukao, namrogđen, stisnutih vjeđa i usnica koraca pognute glave, dok mu mlaž krv ſika u lica. Tu i tamo podigne vjeđe, rastvorci oči, zvjezne desno i lijevo, pa opet prigne griešnu glavu. To je jal, to je on. A u srcu i duši vampir, mora,

er grize i grize.

I ne da mira, ne da počinka duši ni tijelu. Sto jače da se pritaji i sakrije, to je ižiba. Na oti izlazi i u zjeničama se cakli poput oceana, u koji bi nas htio utopiti.

Jal — to je životinski nagon u čovjeku, to je zaułarena zvijer, tiger na lancu, hijena u kavezu. Evo: Kad se život živje, zavidi, a kada je bojao, kazne, počinjeći na nejokratnju dječju, da uništi bližnjega svoga. Njega sapisuju samo društvene uređe, vlasti, zakoni, sud, ali da toga nema, on bi se i djelom pokazao jednaku zvijeri. Te uređe njega drže na uzdama, zato skruge zubima i... guta. Ipak ne miruje.

Kopa, ruje i klevete.

Zašto? — Zato naprsto, što netko ima ono, čega on nema; ili zato, što netko može ono, što on ne može; ili zato, što netko zna ono, čega on ne zna; ili zato, što se nekome sreća nasmješila, a njemu jednomo neće.

i Rekosmo: jal dospijeva svuda. Tako je Možda će iko pomisliti, da njega ima samo tamo, gdje se zlo i siromašno živi. Ne, gdje se u bogatstvu živi, ima ga također. Možda se on ugnijezdo sam medju neukim svijetom? Sve prije toga, nije tako; ima ga i medju učenim i ljudima, pače i medju visoko učenim i jednakoj mjeri. On dakle pripada vi-

sima. Kada je u njih razvito jedno čuvstveni ljudi.

Naročito je u njih razvito jedno čuvstvo, jedan osjećaj, a to je sučut (sučuvstvo). U njih je probudjen smisao za tudiću radost i žalost, za tudiću sreću i nesreću. S veselim se veseli, sa žalosnim se žalost; nevoljnika pomazu, ljubeći bližnjega svoga. Kad god se o drujima radi, oni zamišljaju u sličnom položaju sami sebe. Prene se srce, a ruka, ustreba li, pruži pomoć. — Takvi ljudi ne zavidaju, oni ne znaju za jal. Prema tomu: ni bogatstvo ni znamenje, nego jedino dobrim uzgojem očuvat se može od jala; jer on ide na raćun sreća, a ne džepa ni glave.

Jal čovjeka ponizuje, jer izlazi iz sebe jubljuha, a sučut čovjeku uživaju, jer izlazi iz čovjekoljublja. I najveći čovjekoljub je rekao:

ne želi i ne čini drugome, što bi tebi

za bilo, da ti on naiši;

a čini bližnjemu sve, što bi i tebe veseli, da tebi on čini. Koje li velike istine u ovim riječima! Kako duboke mudrosti! Kako li je to strašno daleko od jala, a kako blizu sučuti!

Uzgojem treba odstranijati jal, taj životinski preostatak u čovjeku, a razvijati sučut, tu iskru božanstva u čovječanstvu.

Kako jal zahvata sve slojeve bez razlike, tako napada i cijele narode. Kako rekošmo, našem se narodu pripisuje to ružno svojstvo, premda dosad nije naučeno psihološki istraženo. Možda ga i nema u tolikoj mjeri. Da ga ipak imade u velikoj mjeri, to stoji. Jedino pravi i zdravi uzgoj, moralna civilizacija i kultura moći će da izbrišu to ružno svojstvo: naš stari pradjedovski jal.

Nikola Zec.

Laskavac i prijatelji

Laskavac mnogo govori, a prijatelj te motri. Laskavac će te dovesti ako ga sašuša, u propast; prijatelj ti savjetuje, da budeš bolji. Laskavac se raduje, kad vidi, da postajes gor; prijatelj nastoji, da se popravi. Kada te laskavac hvali, to može biti istina, ali je većinom laž; a prijatelj se stidi, da u lice prijatelju laže. Laskavac nastoji tvoje pogreške opravdati, dočim ti prijatelj iskrini kaže, da se popravi. Laskavac nastoji tvoje pogreške i mane sakriti, on ne će o njima da govori, dočim prijatelj nastoji, da uvidi svoje pogreške, pa da se ih čuva. Kad pogreške, onda se laskavac raduje, a prijatelj te žali. Laskavac te u nesreći ostavlja, ugiblje ti se, dočim te prijatelj upravo onda ostaviti neće. Laskavac nastoji da budeš nepravedan, a prijatelj te vazda opominje, da budeš pravedan.

Cuvaj se dakle laskavca, pa ga izbjegavaj, a iskrena prijatelja štui, slušaj njegove opomene i nastoju da ostanec vrijedan njegova prijateljstva. Tvoja sreća nijegova je sreća, on s tvojim dijelom radost i žalost. Kao što se pozna zlato u vatri, tako ćeš poznati iskrena prijatelja u nevolji.

Okani se laskanja, zbori uvijek istinu, makar te s njo ko i ukorio. Laskavca svak preizire, dočini prijatelja svak štuce, a on drugo i ne želi. Njegova ljubav, poštjenje i iskrenost druge plaće i ne traže.

DOPISI

IZ RIJEKE.

Protiv psovke i kletve. — Učimo hrvatski Muka par stanovnika. — Palentel palentel gospodaru!

Jedna dobra stvar! Sve pametne vlade — među njima i italijanska, nastoje, kako bi mređi ljudima iskoristile onaj vrlo ružni oblic psovjanja. Psovke i kletve na sramotu su naprednog čovječanstva, zato se ja posvuda slazem s onim Ministrom u Rimu, koji hoće, da se i kletva i psovka uvrsti među paragrafe kaznenog zakona ne kao prestupak ili kontravenkcija već kao pravi zlostić. Tko psuje ili kune Boga, majku ili oca i tako dalje, neka placa, kac i svaki drugi što potinu bilo koje drugo zlostvost.

Dovje je sve u redu. Ali sad dolazi jedno, ali... Onaj gospodin Minister pravde u Rimu morao bi znati da, to da nasi Fiumanci, pa i oni najpatriotičniji na psuju i ne kunu samo italijanski, već kad uspije i hrvatski. To im je ostalo od njihovih čaća, koji su — kako svi znamo — bili svi — Romani. Trebat će dakle dobro priznati, da se ne bi i tu ispunila ona stara: «atafa la leje studiada la malizia.» To će reći: da ne bi moji Fiumanci mjesto italijanski, psovali i kleli hrvatski, sve u misli, da ih ne će nikо razumjeti. O tome smo danas dugo razgovarali ja i Nineta. Ona je rekla:

Neka se kakav brizaj Sicilijana čapa s kakovjem nasenom Fiumanom, pak neka mu najedanput nas Fiuman pocne hrvatski kresat bogi i marji — ca će on razumeti. Ova je opaska po mojem mišljenju vrlo umjesna, i ja je prednjamjavio, da se na vrijeme providi. Ali kako da se providi. Nikako drukčije, nego da svi počne učiti hrvatski, tako da bude mogao svaki i znati i razumjeti, što mu drugi govori. Ta za volju Božju, imamo mi na Rijeci nemalo popova, koji ne znaju ni jedne riječi hrvatske, a kamo li da će znati i razumjeti one rafinirane klete, koje se ne čuju samo u ustima naših ljudi već — kako već napomenu — i u ustima naših najhojokaušnih sugradjana!

Neka se dake providi!

Tih i vrlo pristojan boj između kućevinskih i stanara traje još uvijek, i ne zna se kad će ni kako će da se svrši. I jedni i drugi se natežu, i jedni i drugi gledaju, kako će jedan drugoga da nadmudi. Tako je ovih dana jedan kućevinskih podnio oblasti molbu, da mu se dopusti opremiti stanare iz njegovih dviju kuća, koja da su vrlo stare, prave ruševine, pa hocu da ih dogradi, pregradi itd. Vlasti su mu to dopusile, te je otakna svim svojim stanarima, pa kad više nije u kući bio nikoga, započeo s radnjama ali ih je brzo i prekinuo, jer da nije mogao da ishodi poput na porezu. Međutim, on je svoje kuće lijepo uređio i pobijedio i onda ih je iznajmio onima, kojima je sâm htio. «Vedetta» je nato planula, ja sam ostao neutralan, no Nijetta pak nije mogla da šuti:

Ako su gospodari od kući vrzali pakeline, nisu ni fitovali svj anjeli. Koliki se lepo

nameteve ka kuće, pak nete da plate ni nijega fita! A neki dan je ovde blizu jedna familija zela tri kamari nemobiljane. Gospodar od kući rasplasnik je vrata od kući sve cekao i cekao, kada će njim prit mobilija, da mu ne bi fakini zidi rovinala. Cekao i cekao — ma mobilije ni i ni. Njazada se je stafet cekao i saj je k svojem novem fitovalom i pit ih: — Kada će van primati mobilija? A Oni nju: — Mobilija je već tu!

I pokazu mu pol cila cava! — To čemo zabit na zidi i obesiti nasu robu; ovde braće, onde kompině, tamo kulet, kluboki i sve tako.

I tako se kriza stanova sve većma zastrukuje. Ima ih, koji vele: neka se grade nove kuće! Tako je i ovih dana neko u «Vedette» pozivao razne «Konsorcijs», «Kooperativne» Unione» itd., neka se vec jednom maknju i neka dadu ljudima prilike, da mogu sto prije doći do tako željno isčekivanih zračnih stanova itd. No niko se ne miče. Svakoga je strah, jer na Rijeci osim krize stanova ima još i drugih kriza, kudamo ostriješi. Sveti misli, a možda rema sasvim ni krive: — Ako mi gradimo, past će ovamo još više naroda, a kako nema zarađe, past čemo u novu krizu: u jaču nezaštićenost.

Neki pak računaju, da ima već danas na Rijeci i previše ljudi, i da je skrajne vrijeme, da se i te ljudi zapošti. Kad bude Rijeka i opet provala, onda će se graditi nove kuće sve prema onoj našoj staroj, preokrenutoj poslovici: «Najprije kracivici, onda stalici.»

Sve je lijepo i dobro, ali siromah, koji nemu ni stalice ni kracivice, ne može puno držati: trebalо bi providjeti i to što prije. Trebalо bismo već jednampat zapamtiti, da se ne živi samo o velikem riječima i o palenti, a tu palentu treba priskriti. Mi na Rijeci imamo vrlo mnogo talenata, a neki su učinili i očarali svijet.

Nakon rasprave protišao je presjednik Tribunala optuženicima osudu, gdje kažnjava Skolju na 2 godine i 11 mjeseci, a Pavichievitzu na 1 godinu i 2 mjeseca za tvora.

25. maja o. g. vršila se u Tribunalu rasprava o ovoj oferi. Školja i Božac su se braćili, da ne bi besposjni i bili prisiljeni na taj čin; dotim se je Pavichievitz još sada branio, da je radio sporazumno sa kvesturom. Ta druga prava optuženica su i sada izjavili, da je on dragovoljno primio ukrađenu robu u svoj stan, i koju je robu htio prodati u vlasništvo i njihovu korištenje. Optuženici je branio advokat dr. Cerlenizza.

Nakon rasprave protišao je presjednik Tribunala optuženicima osudu, gdje kažnjava Skolju na 2 godine i 11 mjeseci, a Pavichievitzu na 1 godinu i 2 mjeseca za tvora.

IZ BUZETSKE DOLINE

IZ PULE.

Kradje pred puljskim Tribunalom.

U ulici Filiberto di Savoia br. 45 u Puli, provalili su bliži nekoj Školja Josip i Božac Ivan u dučan gosp. Josipa Marasipina u Pule, odjavivši mu oko 10 kg sira, 10 komada «moradelle», 25 kg papra, 2 kaputa i jednu dvokolicu, sve u vrijednosti od 2300 Lira. Zlikovci su provalili najprije u Školju, neko Rumor Arhimeda, odnosivši mu 3 komada željeza; zatim u radio-stanicu Baldassari Pittiora, uvezvi jedan par ključeva, u svrhu, da mogu laski provaliti u dučan Marasipina. Provala je bila učinjena u noći 31. oktobra lanske godine. Kada su zlikovci pobrali ukradjene stvari, ukratili su na jedan maleni voz, koji su našli u dvorištu i uputili se prama stanu nekog Pavichievitza, kojemu su predali ukradjene stvari, i koje je on sakrio na tavan. Jos su mu rekli, da mu daju na dar voz. On je zlikovima još prije bio obećao, da će robu prodati uz dobit cijenu.

Nakon par dana došla je puljska kvesturica zlikovima u trag, u tih zatvorila. Kada je doznao Pavichievitz, da je Školji i Božcu ušla kvestura u trag, išao je odmah kvesturi da im i on javi, tobož da ne zna, da im je kvestura u trag ušla, i da on tom priliku radi sporazumno sa kvesturom. Kvestura mu je to povjerjivala i pušta u slobodu.

Na dan posljednje rasprave protišao je presjednik Tribunala optuženicima osudu, gdje kažnjava Školju na 2 godine i 11 mjeseci, a Pavichievitzu na 1 godinu i 2 mjeseca za tvora.

Franina i Jurina

(On vapor, va kem su bili naši Franina i Jurina, šal je na dno. Svi kineski novinari su poskakali, va more i utopili se. Propali bi bili i Franina i Jurina, da se nisu čapali elefanta, ki na svem onem strahovitem more plava, kako još ni nikada plaval nijedan elefant na svetu. Jurina jašće na njem spredu, a Franina se od zada drži i elefanta i Jurinu.)

Fr.: Ovo je za siguro naša zadnja ura.

Jur.: Moja još ni.

Fr.: Ma ca ne vidis kade smo?

Jur.: Aj vidim. Nas val gore dignut, ontrat smo mej nebom i morem, kakav-tica.

Fr.: A nigdje ni kraja ni broda.

Jur.: Če berut prit. Samo se ti dobro drži, da ne padeš i da ne poješ, kamo su slični kineski novinari.

Fr.: Bog ih pomiluj! Već ih za siguro vidiš.

Jur.: Počinut će, kako bi počinula i naša Europa, da se ne nekoliko vremena zatvara svijiji novinari.

Fr.: Ma, Jurino, i mi dva smo novinari!

Jur.: Smo, samo za nevolju, da prebijamo tuje laži, da otpiram oče onem ljudima, kji još ne vide, da nosimo svetlo, kade jškurina — si me razumel?

Fr.: A sam — sam... Nego pogledaj malo, on strahoviti val, ki gre proti nam! A koliko ih je još za njem! Jurino, prepričimo Bogu dušu — ovo je za sigurnu zadnju uru.

Jur.: Ja svaki dan preporučim Bogu dušu. Preporučil sam mu ju i danas, ma ne zato, zato mislim, da cu valje unret. Ovaj lionfant je bolji nego nijedan brod. Če bimo, da ga nimamo! Pak ne igraj na hoci!

Fr.: Sve me je strah, da ne će ni on dugo: cuju je kako hropic!

Jur.: Mora puhat, kada ima nos tri metri dug, češ ga videt sada, kada pridu na nas oni vali, kako će ih on preskakati. Kako kozli steni na rebarce.

Fr.: Je, ja vidi, kako se skosa. Zalud, Jurino, ja vidi, da već ne ču dugog. Svak put mi nec prihaja u ruku i u noge, kada bi grč. Jurino, ja vidi, Bog me sebe zove, a ti, ki si časi, ako kada pridom doma, pozdravim moju Maru i svu mojo decu i prijatele i pozname. Reci nju, neka mi oproste, ako sam kada ne znam zavredil, kako i ja prasčam njim zvse ono, ča su mi kada opravili.

Jur.: A si napravil tistament prej nego da si šal z dom?

Fr.: Nisam.

Jur.: Slabe si učinil. Svaki pametan čovjek moral bi da dokle je još na vreme napravi sve, ča mu je trebe, da ne budu kasnje kumedijske.

Fr.: Ču tebe reč, pak ako ti Bog pomori, i ako ti jedanput prideš doma živ i zdrav, hodi k mojem, pak njim reci moju zad-

Tri želene granice

(Ruska narodna pripovijest).

Davno je bilo. U sumi, daleko od ljudi, živo je pustinjak. Sve je vrijeme provodio u molitvi i ugodio Bogu svojim pobohanjim životom tako, da mu se svaki dan ukaziva andeočuči i s njim govorio.

Tako provodio dane, živo je dugo pogurenje pustinjaka i već počeo misliti na skoru smrt. Ali kad ga jednom posjetje ljudi, opazi, gdje vojnici vode jednog krvica, da se kazni. Opaziv pustinjak krvica, pomici:

«Taj je čovjek zasluzio kaznu za svoje grijehove.»

Istog dana, kad je u mislimu osudio svoga blžnjegega, ne javi mu se anđeo. Pustinjak se prepame u stane u sebi da razmišlja, kakav je on to grijeh učinio, kada je Gospod tako kara. I nikako se ne može dosegjeti, što je on tako zla učinio. Pade zato licem zemlji; niti je reo niti je piio; tri dane i tri noći proveo je u molitvi, obiliven suzama.

Tada mu se istom javi andeo.

— Kaži mi — reče mu starac, zaplatan, kakav sam to grijeh učinio, kojim sam Gospodu razgrijevio? — a kada kajanjem mogao zadovoljiti za svoj grijeh i da bi se desio moj opet povrat mir i veselje?

— Ti si tim sagrijevio, — odgovori mu andeo, — što si u mislimu osudio jedinika, koga su na sudu vodili. Eto uzroka, zašto se Gospod na tebe razgnjevio. Jedini on svima sudi. No ako se iskreno pokajes

i nastoјis grijeh okajati, otpusti će ti se griješi i dobit čes oproštenje.

I andeo dade starcu suh čvor, koji drža u ruci, i reče:

— Eto ti suh čvor, nemoj se s njim razdvajati; kad ideš spavati, uzmi ga mijesto jastuka. Sada ostavi to pusto mjesto, idi među ljudje: hrani se kruhom, koji isprobis po prizorima; primi li te kdo da proizvodi svoj svileni proizvod. A ovde zamisli i na ovo: Kada svilac dozori, on će probušiti (proskulati) čahuricu da izleti kao leptir ili metulj, a proskuljene čahure nisu za prodaju. Radi toga mi svilogoci za smijemo čekati na prodaju i na trgovce do toga časa, jer trgovac znade da čemo morati za svaku cijenu prodati čahure, da nam ne metuli ne probuši. Tomu bismo mogli i drugačije otpomoći, da naime Buzetinja nabavi parni, kotač za unorenje metulja u čahuri. U ovom slučaju bismo mogli držati doma čahurice cekajući na bolju prodaju. — Sve se može pameću znanjem i sloganom! **Jedan svilogoc.**

Širite „Istarsku Rijet“!

Starica bijaše sažaljiva srca i pusti statu u spilju. Starac leže u zakutku i metu suh čvor pod glavu. Starica se začudi i zapita ga, zašto to čini? Nato joj starac privijedase, kako je sagriješio i koga ga je Gospod kaznio. Kad to začu starica, zala je rukama.

— Oh, Gospode! — naricaše, sva oblivena sumazuma. — Ako ti tako strogo kaznji za jednu samo grijesnu misao, kako ćeš te kazniti sinove moje, kad dođu na tvoju sud.

U ponoć dodjio dobročina razbojnici. Opare starca u zakutku i stanu vikati na mater.

— Otkud ovaj čovjek? Ta, koliko smo zavorili, da nikoga k nama ne smije prijeti...?

— Kako bi mi bilo, kad ga ne bih primila...? — odgovori starica. — Ta, to je velik grješnik i trpi tešku kaznu za svoje grješke.

Razbojnici se učini vrijedno čuti, kada je to strašni grijeh mogao da učini ta starac. Smijuci se pristupe starcu i probuše grješke.

— Starce! — vikahu. — Kaži nam svoje grješke!

Usta starac i ispriča im svoje grješke. Razbojnici se prestase smijati, sva strahom ponisili se na život i pokajase se za svoje grješke.

— Noči svi u spilji razbojničkoj kasi paspe.

Kad su zorom braća ustala, htjedao starca probudit, ali nisu mogli — umrli. A na suhom čvatu, koji mu je bio po glavom, izrasle su tri želene granice.

PODLISTAK

ANTE JUKIĆ:

Ima ljudi...

Ima svakojake boje,
Svi opanke jednako ne kroje,
Nekom trnjem obrasli su puti,
Drugim cvjetnim šarnim obusati,
Jedan drugog dostignut želi,
Tudoj smrti drugi se veseli;
I ta horba traje do vjejkova,
Od ukljet grješke Kajinova
I u borbi nejednake želje
Raznou cilju puteve im svele.
Jedan teži da postigne časti,
Drugi hoće gospodstva i vlasti,
Treći radi za komadici hlebe —
Treći želi ono, što mu treba!
A ti, sinko, uči samo za to,
Već naukom da ti duša blista,
Poput zlate i alemija čista,
Da uzgojiš sebe za čovjeka
Zdrava srca — poštenoga reka,
Pa ćeš sretan po bespuči tome
Cvjetnjom stazonu dospet cilju svome!
Uči, sinko, knjiga kćer je neba,
Svakom treba ko komadić hleba,
Tko s naukom mladi dušu grje
I budućnost taj si lijepše vije.

Čitatelji, pozor!

U posljednjem broju «Istarske Rijeć» donijeli smo novi red želježničke vožnje u Istri, da se naši ljudi ravnaju po njemu. Taj red donosamo još i danas, molhom, da ga čitatelji sačuvaju. Nismo dodeš u red vožnje neke manje stanice, ali će unatoč toga mnogima dobro učeti. Ponavljamo: **sacuvajte ovaj red vožnje!**

Darovi

Za «Prosvetu»

Da počaste uspomenu na blagopokojnu suprugu našeg narodnika Josipa Fedela iz Ližnjana, darovali su rodjac i prijatelji iz Ližnjana 50 lira za Đakau Maticu, 50 lira za Prosvetu, a g. Matko Crlejena i Ivan Stari 20 lira (svaki po deset).

Dr. Jože D. daruje «Prosvetu» 10 lira.

u fond «Istarski Rijeć»:

Josip i Mirko Geletić iz Poljanice darovali su 10 lira (svaki po 5).

Na pиру g. Lina Belašić i Marica Rumac iz Bresta ispod Učke sukupilo se 36 lira u fond «Istarski Rijeć». — Darovali su: po 5 lira: kumovi Matko Međulić i Rudi Ručić; po 3 lire: Franjić Josip i Međulić Josip; po 2 lire: Antica Bal, Čiro Sandalj, Ante Rumac, Fran Belašić i Ivo Belašić; po 1 lira: Antica Rumac, Mimi Sandalj, Srdić Antica, Srdić Martin, Matka Klara, Belašić Matko, Ivanka Belašić Parjević i Branko Baritević iz Vranje.

Za fond «Istarski Rijeć» platilo je: Tone u dva navrata po 10 lira (ukupno 20 lira) za izgubljene partie briškule protiv nepobjedivog Jožeta.

Gospodin kapetan R. Zloković iz Gruža daruje 10 lira, a g. Josip i Franjo Primuž iz Južne Amerike 3 lira u fond «Istarski Rijeć».

Zivjeli darovatelji i sabračati!

DOPISNICA UPRAVE

M. Sušan - Zonečić: Primili smo Vaše pismo i preplatu.

Demark Blaž - Dolenja Vas: Preplata vam je podmirena do 31. XII. 1926.

Škicer Anton - Goranje: Vasi Novac smo primili. Preplata je podmirena do 31. XII. 1926.

Zivjeli darovatelji i sabračati!

IVAN STARJ

Tisk: TISKARA „EDINOST“ U TRSTU

Poziv

redovitu glavnu skupštinu
Istarske države za Hrvatu i zajmove u Istri,

koja će se obdržavati
u društvenim prostorijama dne 20. junija 1926. u 18 sati prije podne.

DNEVNI RED:

- Čitanje zapisnika zadnje glavne skupštine;
- Izvješće upravnog odbora;
- Izvješće nadzornog odbora;
- Čitanje revizijskog izvješća;
- Odobrenje računskog zaključka za godinu 1925.;
- Izbor upravnog i nadzornog odbora;
- Promjena zadružnih pravila;
- Službenosti.

U Višnjunu, dne 6. junija 1926.

ODBOR.

O p a s k a: U slučaju da u određenim sat ne dodje na skupštinu dovoljno članova, to će se ista držati pol sata kasnije bez obzira na broj prisutnika.

Fuškolinsko društvo za štednju i zajmove

registrirana društva na neograničeno jačanje pozivaju sve svoje članove na redovitu glavnu skupštinu, koja će se obdržavati 27. junija 1926. u društvenoj zgradbi u Fuškulini i to u 2 sati poslije podne.

DNEVNI RED:

- Čitanje zapisnika zadnje glavne skupštine;
- Izvješće upravnog odbora;
- Izvješće nadzornog odbora;
- Odobrenje računskog zaključka za godinu 1925.;
- Čitanje revizijskog izvješća;
- Izbor jednog člana upravnog i jednog nadzornog odbora;
- Službenosti.

U Fuškulini, dne 5. junija 1926.

ODBOR.

O p a s k a: U slučaju da u određenim sat ne dodje na skupštinu dovoljno članova, to će se ista držati pol sata kasnije bez obzira na broj prisutnika.

ZAHVALA

Svima onima, koji su ispratili do vjećnog počinka moju nezaboravnu ženu.

Mandu Fedel

izričem ovim putem svoju najsrdačniju hvalu.

Posebno se zahvaljujem Istarskoj posuđilnicu u Puli, koja je svojim zaustvom i vijencem ukrasila sprovod.

Bog platio svima!

U Ližnjunu, 3. junija 1926.

JOSIP FEDEL.

POZIV

na

XIX. redovitu glavnu skupštinu

Istarske Posuđilnice u Puli registr. zadruga na ograničeno jačenje sa svojom Podružnicom u Pazinu koja će se obdržavati u subotu, dne 19. junija u 10 sati u zadružnim prostorijama Matice, u Puli, via Badiglio 9 (ex San Martino)

DNEVNI RED:

- Čitanje zapisnika poslijedne glavne skupštine;
- Čitanje revizijskog izvješća Zadružne Zveze u Trstu;
- Izvješće upravnog odbora;
- Izvješće nadzornog odbora;
- Odobrenje zaglavnog računa za godinu 1925.
- Izbor triju članova pomirbenog suda;
- Eventualije.

STAREŠINSTVO.

O p a s k a: U slučaju, da ne bude na određeno vrijeme dovoljan broj prisutnih zadrugara obdržavati će se skupština pol sata kasnije sa istim dnevnim redom, koja će u smislu § 47. zadružnih pravila, stvoriti pravovaljane zaključke bez obzira na broj prisutnih zadrugara.

KOME TREBA dobrog domaćeg vina u većoj količini, neka se obrati na Radovanu Matu, selo Jelenić — Žbandaj kod Poreča, uz veoma povoljnu cijenu.

IVAN RIBARIĆ IZ VODICA KBR. 66 (Vodizze di Castelnovo) — prodaje svoju kuću, staju, zemljište, šumu i skupno seosko dobro, — jer mu nema tko iz porodice da obrađuje imanje.

TEKO želi kupiti ili prodati kuću, vrt, zemljište itd. neka se obrati na Antuna Rakića u Trstu (Via Commerciale br. 104).

DOBRO vino i izvrsnu rakiju može se dobiti u poznatom vinotociju g. Pečenku (Scalzi Belvedere 1).

NAVIGAZIONE GEN. ITALIANA
GENOVA

Pruga za Južnu Ameriku:

17. lipnja „Giulio Cesare“	Rio Janeiro 11 dana
	Montevideo 14 ..
	Buenos Aires 16 ..
	Rio Janeiro 17 ..
	Santos 18 ..
	Montevideo 20 ..
	Buenos Aires 21 ..

Pruga za Sjevernu Ameriku:

6. lipnja „Colombo“	za New York 11 1/2
18. lipnja „Dulio“	New York 10 dana

Pruga za Centralnu Ameriku:

za Trinidad 17 dana
La Guayra 19 ..
Curaçao 20 ..
P. Columbia 22 ..
Guayaquil 30 ..
Callao (Peru) 34 ..
Mollendo 35 ..
Arica 36 ..
Iquique 37 ..
Antofagasta 38 ..
Valparaíso 42 ..

Pruga za Australiju:

za Fremantle 32 dana
Adelaide 38 ..
Melbourne 41 ..
Sidney 46 ..
Brisbane 50 ..

U Fruškulinu, dne 5. junija 1926.

ODBOR.

O p a s k a: U slučaju da u određenim sat ne dodje na skupštinu dovoljno članova, to će se ista držati pol sata kasnije bez obzira na broj prisutnika.

U TRSTU: Ufficio Passagieri della NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA, Via Mercato Vecchio 1 (Palazzo Hotel Savoia) — Telefon 40034

NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Bančić — Kršanci p. Žminj (Gimino), Istra.

Zlato, srebro, krune, platini i umjetne zubove kupuje

Zlatarna ALBERT POHV
Trst, Via Mazzini 46

Trgovina koža
i raz ih postol askih potrepština

FRAN CINK
CAMPO BELVEDERE br. 1

drži u svom skladištu

svake vrsti u tu struku zasijecajuće robe
uz najnižu dnevnu cijenu.
Površina hrana i točna. **Površina hrana i točna.**

Pazite na naslov!

Pazite na naslov!

GLYCOL

Vrlo uspješno sredstvo narodno doba za vrijeme vrućine. To osjeća slab na živcima i trpi od gubitka, neka upotrebljava samo „Glycol“, koji košta najmanje i izlijeći u najbrže vrijeme. — Cijena jedne boce L. 72. Za cijelu kuru treba 8 boca.

Dobiva se samo u ljekarni

Castellanovich, Trst
VIA GIULIANI 42 (Sv. Jakov).

KRUNE
plaća po 2[—] L

ALOJZIJ POHV, Piazza Garibaldi 2
prvi kat

Pazite na naslov!

Pazite na naslov!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Tel: 5-18 Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre, 11 Tel: 5-18

PODRUŽNICE:

Brčko, Celje, Gorica, Kranj,
Maribor, Metković, Novi Sad,
Ptuj, Sarajevo, Split

CENTRALA u LJUBLJANI

Dionička glavnica i pričuva:
60.000.000 dinara.

Bavi se svim bankovnim poslovima. Prima uloge na uložne knjižice, te ih ukazujuje sa 4%, a uloge na tekuće račune sa 4% netto. Za otok vezanih uložaka plaća postoške po dogovoru. Izvršuje burzne naloge i daje u najam sigurnosne kubije (SAFES)

* * * Blagajna je otvorena od 9[—]—12.50 i od 14[—]—16 sati *

RED VOŽNJE

(Važi od 15. maja 1926. do oponzavaj)

Željeznička pruga Trieste-Campomarzio-Pola (Trst—Pula i obratno)

VLAK	od- lazak	STANICE	do- vezak	VLAK
Putnički vlakovi	od- lazak	STANICE	do- vezak	Putnički vlakovi
5.20 12:50	19.05	Trieste-Campomarzio (Trst-S. Andrea) . . .	9.50 16.04	21.52
5.32 —	19.17	S. Anna di Trieste (Sv. Ana) . . .	9.37 15.50	21.19
5.52 —	19.37	S. Antonio-Moccà (Bordighera) . . .	9.21 15.36	24.05
6.37 13.30	20.25	Erpelje-Cosina (Herpelje-Kozina) . . .	8.55 15.26	20.57
6.55 13.42	20.39	Piedmonte del Talano (Podgorje) . . .	8.25 14.44	20.08
7.27 14.09	21.09	Pinguente (Buzet) . . .	7.47 14.08	19.23
7.37 14.18	21.47	Rozzo (Roc) . . .	7.58 15.58	19.15
7.55 14.31	21.51	Ceselj Lupoglaviano (Lupoglav) . . .	7.26 15.47	19.00
8.23 14.55	22.05	Cerelto Istrian (Cerovlje) . . .	6.55 15.21	18.54
8.37 15.06	22.19	Pisino (Pazin) . . .	6.35 15.06	18.19
8.59 15.25	22.42	S. Pietro in Selva (Sv. Petar na Šumi) . . .	6.14 15.20	17.55
9.18 15.39	23.01	Canfanaro (Kanfanar) . . .	5.55 12.55	17.50
9.38 15.58	23.22	Zabroni-Rovera (Čabronič) . . .	5.32 12.10	17.12
9.50 16.04	23.34	Dignano (Vodnjan) . . .	5.18 12.10	16.58
10.10 16.21	23.54	Pola (Pula) . . .	4.55 11.50	16.57

Željeznička pruga Canfanaro—Rovigno (Ranfanar—Rovinj)

Putnički vlakovi	od- lazak	STANICE	do- vezak	Putnički vlakovi
9.20 12.38	19.45	Canfanaro (Kanfanar) . . .	5.48 12.12	17.27
9.39 15.01	20.04	Sossi (Sosici) . . .	5.50 11.50	17.05
9.46 15.09	20.11	Villa di Rovigno (Rovinjsko Selo) . . .	5.21 11.40	16.55
10.05 15.30	20.30	Rovigno (Rovinj) . . .	5— 11.15	16.50

Željeznička pruga Trieste—Parenzo (Trst—Poreč)

Putnički vlakovi	od- lazak	STANICE	do- vezak	Putnički vlakovi
1.00 7.00	9.25 14.45	Trieste Centrale (Trst južna stanica) . . .	9.15 12.55	16.42
2.43 8.32	11.05 16.50	Aurisina (Nabrežina) . . .	8.25 12.42	16.42
2.45 8.30	11.05 16.50	Diveccia (Divača) . . .	8.48 12.31	16.42
2.45 8.30	11.05 16.50	S. Pietro del Carso (Sv. Petar na Krasu) . . .	8.48 12.31	16.42
2.45 8.30	11.05 16.50	Torenova-Bistrica (Trovno-II. Bistrica) . . .	8.48 12.31	16.42
2.45 8.30	11.05 16.50	Giordani (Jurdani) . . .	7.09 12.09	14.42
2.45 8.30	11.05 16.50	Abbazia-Malutiglie (Opatija-Malutilj) . . .	6.24 9.44	15.34
2.45 8.30	11.05 16.50	Fiume (Rijeka) . . .	6.07 9.28	15.09
2.45 8.30	11.05 16.50	18.55 19.38	5.40 9.05	12.50

Željeznička pruga Divaccia—Erpelje—Cosina

Putnički vlakovi	od- lazak	STANICE	do- vezak	Putnički vlakovi
5.57 12.10	19.15	Divaccia S. Canziana (Divača) . . .	9.35 15.35	20.53
6.16 12.32	19.37	Roditi (Rodik) . . .	9.35 15.15	20.45
6.28 12.47	19.50	Erpelje Cosina (Herpelje-Kozina) . . .	9.20 15.01	20.35